

Consens: Legile Justiției

20 noiembrie 2017

Atelierul tematic 4—Alegerea și revocarea membrilor CSM

Întrebările

- Pe baza căror criterii decidem dacă mandatul membrilor aleși ai CSM este de tip reprezentativ sau imperativ?
- Cum decidem dacă e preferabilă soluția cu următorul clasat pentru un rest de mandat sau cea cu o nouă alegere, pentru un mandat întreg?
- Este nevoie de reglementarea procedurii de revocare pentru membrii numiți ai CSM (reprezentanții societății civile)?
- [opțional] Cum încurajăm o relație mai strânsă între candidații pentru CSM (sau chiar și membrii aleși) și justițiabili (publicul larg)?

Problemele

[Proiectul MJ](#) din 30 august prevedea o modificare amplă și alambicată a [art. 55](#) din Legea 317/2004, alături de o corelare în [art. 57](#) și câteva detalii la [art. 7-17](#). [Proiectul parlamentar](#) din 31 octombrie renunță la o parte din propunerile MJ (modificările procedurale privind alegerea membrilor CSM, revocarea unui membru ales al CSM la cererea altor membri, revocarea președintelui sau vicepreședintelui CSM), dar accentuează legătura dintre membrii CSM și adunările generale ale magistraților, venind și cu o propunere de modificare a [art. 54](#). La nivel conceptual, nici reglementarea actuală, nici cele două proiecte de modificare, nu reușesc să clarifice dacă mandatul de membru CSM e imperativ sau reprezentativ, distincția fiind de interes direct în legătură cu modalitatea de revocare. Apoi, în ipoteza că un membru ales al CSM ar fi fost revocat, trebuie reglementată modalitatea de ocupare a locului vacant. Aparent, cele trei texte (reglementarea actuală, proiectul MJ și proiectul parlamentar) oferă atât soluția ocupării de către următorul clasat în rezultatele de la ultimele alegeri, cât și posibilitatea organizării de noi alegeri. Cu toate acestea, e destul de greu de operaționalizat modificarea propusă la art. 54, prin care următorul clasat ar fi validat temporar în locul celui revocat, până la alegerea unui nou membru, pentru că nimeni nu are interesul să candideze pentru un rest de mandat, în condițiile în care nu mai poate fi reînvestit. Nu în ultimul rând, niciunul dintre cele trei texte nu prevede modalitatea de revocare a membrilor numiți ai CSM, adică a celor doi reprezentanți ai societății civile (pentru că, evident, membrii de drept nu ar putea fi revocați doar din CSM, ci direct din funcțiile pe care le dețin).

Efectele posibile

Modificările propuse în proiectul parlamentar la art. 54 și art. 57 au efectul de a descuraja organizarea de noi alegeri pentru înlocuirea unui membru ales al CSM care ar fi fost revocat și consacra, de fapt, soluția înlocuirii celui revocat cu următorul clasat în ultimele alegeri. O astfel de soluție este eficientă, dar poate vicia voința majorității alegătorilor. De asemenea, modificarea propusă la art. 55, alin. 3, lit. h prezintă un risc major de corupție politică, pentru că deschide calea unei posibile „cumpărări a semnăturilor” (similară cu cumpărarea voturilor) cu scopul de-a elimina din CSM un membru „incomod.” (Amintim aici, conform [Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020](#), că orice risc de corupție ar trebui să fie prevenit, inclusiv prin mijloace legislative.) Din aceste perspective, dacă membrii aleși ai CSM au un mandat imperativ, merită menținută propunerea de la art. 55, dar trebuie corectate art. 54 și 57, astfel încât înlocuirea celui revocat să se facă exclusiv prin alegeri, pentru un mandat nou, integral, de 6 ani, chiar dacă ar apărea decalaje în timp față de momentul „standard” al alegerilor pentru CSM. Prin contrast, dacă membrii CSM au un mandat reprezentativ, trebuie respinsă propunerea de la art. 55 și corectate nu doar art. 54 și 57, ci și o parte din [art. 6-21](#), pentru a permite candidatura pe liste cu supleanți, în locul candidaturilor personale.

Anexă

Extrase din analiza Funky Citizens cu privire la Legea 317/2004:

- de la art. III, pct. 2 până la pct. 11 (inclusiv)
- de la art. III, pct. 39bis până la pct. 41 (inclusiv)